



Metsästyksenjohtajan perustaidot
Metsästyksen johtaminen

 SUOMEN
RIISTAKESKUS
FINLANDS VILTCENTRAL

Metsästyksenjohtajan perustaidot

Metsästyksen johtaminen

© Sami Tossavainen & Ohto Salo, Suomen riistakeskus 2015
päivitetty 16.8.2017

Esipuhe

Metsästyksenjohtajan perustaidot on koulutusmateriaali tavoitteena helpottaa metsästyksenjohtajan työtä. Metsästyksenjohtajalla on hyvin vaativa tehtävä joka vaatii tietoa muun muassa juridista, biologiasta ja johtajuudesta. Tästä materiaalista löytyy tietoa muutamista peruskysymyksistä.

Koulutusmateriaali sisältää kuvauksen organisaatiosta ja hirvikannan hoitoon liittyvistä vaiheista, hirvenmetsästyksen käskynjakoon ja turvallisuuteen liittyvistä asioista, sekä kuvaus kannanvaihtelun perusmekanismeista. Materiaali on jaettu kolmeen osaan:

- *Kannanhoitojärjestelmä*
- *Metsästyksen johtaminen*
- *Hirven biologia*

Metsästyksenjohtajan perustaidot on tuottanut Suomen riistakeskuksen Hirvieläinten kannanhoidon kehittäminen-hanke, maa- ja metsätalousministeriön rahoituksella.

Mikael Wikström
Projektipäällikkö, Hirvieläinten kannanhoidon kehittäminen
Suomen riistakeskus

Yhteenveto

Metsästyksen johtaminen syventyy käytännön hirven metsästyksen toteuttamiseen johtajan näkökulmasta. Hirvenmetsästyksen johtajalla on tärkeä tehtävä huolehtia metsästyksen järjestelyistä, erityisesti sen turvallisesta toteutuksesta.

Seuruemetsästys poikkeaa kaikkein perinteisimmästä suomalaisesta metsästyksestä, jossa pyynnissä ovat vain mies ja koira. Pyyntitavat ovat monin paikoin muokkautuneet omanlaisiksi suhteellisen lyhyen järjestäytyneen hirvenmetsästyksemme aikana. Hirvenmetsästyksessä tapahtuneista muutoksista, esimerkiksi tekniikan kehityksestä huolimatta, metsästyksenjohtaja on edelleen välttämätön tukipylväs suomalaisessa hirvenmetsästyksessä.

Metsästyksenjohtajan lakisääteiset velvollisuudet ovat vuosikymmenten aikana jonkin verran muuttuneet, mutta pääasiallinen ja tärkein tehtävä on säilynyt samana.

Sisältö

1 Metsästyksenjohtaja

2 Turvallisuus

- 2.1 Aseenkäsitely ja kuljettaminen
- 2.2 Vaatetus
- 2.3 Tiellä ja tien varrella metsästäminen
- 2.4 Asutuksen läheisyydessä metsästäminen
- 2.5 Varoitusmerkit
- 2.6 Alkoholi

3 Käytännön metsästystapahtumien suunnittelu

- 3.1 Ajometsästys
- 3.2 Koirametsästys
- 3.3 Kyttäsmetsästys

4 Jahti alkaa

- 4.1 Laukauksen jälkeen
- 4.2 Saalisilmoitukset, havaintoilmoitukset ja muut johtajan paperityöt
- 4.3 Hirvikantojen verotus metsästyksenjohtajan näkökulmasta

1 Metsästyksenjohtaja

Metsästyslain 30. pykälän mukaan hirvieläimen pyyntiluvan saajan on nimettävä metsästyksen johtaja. Metsästyksenjohtajalla on oltava riistanhoitomaksu suoritettuna.

Metsästykseseen osallistuva on velvollinen noudattamaan niitä ohjeita, joita metsästyksenjohtaja on antanut. Metsästyksenjohtaja voi kieltää metsästykseseen osallistumisen henkilöltä, joka ei noudata annettuja määräyksiä. On muistettava, että metsästyksenjohtaja ei voi poiketa esimerkiksi seuran kokouksessa yhdessä sovitusta seuran tai seurueen hirvenmetsästyssäännöistä. On suositeltavaa, että hirviseurue laatii yhdessä hirvenmetsästyksen pelisäännöt, jotka vahvistetaan seuran kokouksessa, ja metsästyksenjohtaja toimii ja ohjaa metsästystä näiden sääntöjen puitteissa. Säännöt eivät voi olla ristiriidassa voimassa olevan metsästyksen ja yhdistyslainsäädännön kanssa.

Metsästyksenjohtaja tuntee oman jahtiporukan, sen jäsenten kyvyt ja taidot ja osaa ottaa nämä huomioon metsästystä suunnitellessaan. Metsästyksenjohtajan ei tarvitse johtaa hirviseuruettaan sotilaallisen kurinalaisesti, vaan parhaiten oman porukan johtaminen tapahtuu usein vertaisjohtamisen kautta unohtamatta huumoria ja hyvää yhteishenkeä. On huomattava, että kaikista ei ole metsästyksenjohtajiksi, joten valinnan on perustuttava vapaaehtoisuuteen ja valinnalla on myös oltava muun jahtiporukan tuki.

2 Turvallisuus

Metsästyksenjohtajan ensisijaisena tehtävänä on huolehtia metsästyksen turvallisuudesta. Metsästyksen suunnittelussa on huomioitava, ettei hirvenmetsästyksessä aiheuteta vaaraa tai vaaratilanteen syntymistä henkilöille tai omaisuudelle.

Metsästyksenjohtajien ansiosta suomalaisessa hirvieläinten metsästyksessä tapahtuu äärimmäisen vähän metsästysonnettomuuksia. Pääsääntöisesti onnettomuuksilta vältytään, kun koko seurue noudattaa metsästyksenjohtajan antamia määräyksiä, jotka puolestaan pohjaavat lakiin ja asetukseen sekä terveen järjen käyttöön.

2.1 Aseenkäsittely ja aseiden kuljettaminen

Turvallinen aseenkäsittely on jokaisen metsästäjän perustaito. Se hallitaan, mutta sen merkitystä seuruemetsästyksessä ei voida liikaa korostaa.

Lähtökohtaisesti aseiden lukko pidetään auki metsästyksessä ulkopuolella esimerkiksi tauoilla ja saalista vedettäessä. Ajoneuvossa aseet pidetään lataamattomina ja suojuksissa. Aseet suositellaan kuljettamaan makasiinit tyhjinä tai lippaat irrotettuina, vaikka laki ei tätä edellytäkään.

Ase tulee ladata vasta passipaikalla. Hirvikoiran kanssa metsästettäessä ase voidaan ladata sitten, kun sovittu lähdetään hiipimään hirvihaukulle. Voidaan sopia, että koiramies voi ladata aseensa lähtiessään koiran kanssa maastoon.



Aseiden kuljettaminen lipas irrotettuna on suositeltavaa eikä lipaan paikalleen laittaminen vie paljon aikaa.

2.2 Vaatetus

Johtajan tulee varmistaa se, että kaikilla seurueen metsästäjillä on asianmukaiset varusteet. Metsästyksasetuksen 22. pykälän mukaan metsästettäessä muita hirvieläimiä kuin metsäkaurista ylävartalon peittävästä vaatetuksesta sekä päähineestä tulee olla 2/3 oranssia tai oranssinpunaista. Turvavaatetuksesta ei saa tinkiä. Asetus ei koske rakennelman suojasta metsästämistä. Tavanomaista hirvitornia ei katsota tällaiseksi rakennelmäksi.



Punanutut ovat vaihtuneet oranssinuttuihin, mutta perinteinen paperikartta pitää vielä pintansa sähköisten järjestelmien rinnalla.

2.3 Tiellä ja tien varrella metsästäminen

Yleisellä tiellä eli maantiellä ei saa metsästää. Maantie on tiehallinnon kunnossapitämä tie, joka on merkitty sinisellä tai vihreällä kyltillä. On kiellettyä ampua yleisen tien yli sekä metsästäjän tai hirven ollessa tällaisella tiellä.

Passit voidaan sijoittaa tiealueen ulkopuolelle. Tällöin on muistettava, että metsästys ei saa vaarantaa yleistä turvallisuutta. Ampuminen ei saa aiheuttaa vaaraa tielläliikkuville. Ampumasuuntien on oltava tieltä pois päin, ja lisäksi on otettava huomioon kimmokevaara. Mahdollisten hirvitornien sijoittelussa on huomioitava maantieluokitusten mukaiset suoja-alueet (20–30 metriä tien keskilinjasta), joille ei saa tehdä rakenteita.

Yksityisellä tiellä saa lain mukaan metsästää hirvieläimiä, mutta metsästys ei saa aiheuttaa vaaraa tiellä liikkujille. Turvallisuuskohdat on otettava yhtä vakavasti kuin yleisen tien kohdalla. Tien suuntaisesti ei ammuta, ellei voida varmistua siitä, että tiellä ei ole muita kulkijoita. Passimiehet voivat tiedottaa toisilleen radiopuhelimilla tiellä kulkijoista.



Ampumatilanteessa on aina varmistuttava ampumataustasta. Jos turvallisesta laukauksesta ei ole täyttä varmuutta, seurataan hirviä katseella.

2.4 Asutuksen läheisyydessä metsästäminen

Eläintä ei saa ampua 150 metriä lähempänä asuttua rakennusta ilman rakennuksen omistajan tai haltijan nimenomaista lupaa.

2.5 Varoitukset

Metsästäessä liikennöityjen teiden varsilla, voidaan varoittaa muita kulkijoita varoitusmerkeillä. Varoitusmerkkien tulisi olla virallisten varoitusmerkkien muotoisia ja värisiä. Varoitukset on muistettava hakea pois tilanteen rauhoitettua eli esimerkiksi ajon pääty-

tyä tai hirven kaaduttua, eikä niitä jätetä tien varteen metsästystapahtuman jälkeen.

Varoitusmerkillä pyritään estämään materiaali- ja koiravahinkoja. On muistettava, että liikenteen estäminen on kiellettyä, ja varoitusmerkkien tarkoituksena onkin edistää yleistä turvallisuutta eikä omia tiettyjä metsäautoteitä pelkästään hirvenmetsästyksen.



Hirvenmetsästyksessä käytettävä varoitusmerkkimalli.

2.6 Alkoholi

Alkoholin ja metsästyksen yhdistelmä on verrattavissa autoilun ja alkoholin yhdistämiseen. Ne eivät kuulu yhteen. Kaatoryppy metsästyksen jälkeen on sen sijaan monin paikoin osa kulttuuria ja on hyväksyttävissä. Samoin kuin olut makkaran kanssa tulilla, mutta varsinaisten peijaisten aika tulee myöhemmin. Humalaiset ja aseet eivät kuulu yhteen.

3 Käytännön metsästystapahtumien suunnittelu

Metsästyksenjohtajan tehtäviin kuuluu suunnitella metsästystapahtumat käytännössä. Voidaan sanoa, että yhtä oikeaa toimintamallia metsästyksen käytännön toteutukselle ei ole. Metsästyksenjohtajan on osattava ottaa oman alueensa erityispiirteet huomioon metsästystä suunnitellessaan. Usein käytännöt ovat vakiintuneet kuhunkin metsästykseseurueeseen sopiviksi vuosien varrella. Käytännön metsästyksen toteuttamisessa on seurueiden välillä paljon eroavaisuuksia. Käytännöissä on useimmiten sekä hyviä ja huonoja puolia.

3.1 Ajometsästy

Metsästyksenjohtaja suunnittelee ajometsästyksen toteutuksen kuultuaan muuta porukkaa. Ajomiehillä on oltava tiedossa passien sijainnit sekä ajon käytännön toteutus. Jos metsästyseurue on iso ja passiketjuja vedetään ennen ajoa useaan paikkaan, metsästyksenjohtaja voi nimetä niin sanottuja ryhmänjohtajia, jotka monesti toimivat varajohtajina.

Yleisesti ottaen metsästyksenjohtajan ja varajohtajien on oltava sananmukaisesti kartalla oman metsästyksalueensa sekä metsästyksen liittyvän lainsäädännön suhteen. Siksi on luonnollista, että varajohtajat toimivat ns. ryhmänjohtajina, vaikka muutoin ovat metsästyspäivänä rivijäsenenä, kun ensisijainen metsästyksenjohtaja on paikalla. Kunkin ryhmän johtaja huolehtii oman ketjunsä vetämisestä sekä passien purkamisesta. Näin metsästystoiminta on logistisesti sujuvaa eikä esimerkiksi tarpeettomia liikennesuuhkia metsäautoteillä pääse syntymään.

Usein ajometsästyksessä tavataan käyttää kiinteitä passipaikkoja, jotka on joko numeroitu maastoon tai joista vaihtoehtoisesti käytetään hirvijahdille tyypillisiä koodinimiä kuten -myrkkypöntöt, lumiaura, Yhaaran torni ja niin edelleen. Kiinteiden passipaikkojen etu on turvallisen ja sujuvan jahdin helpompi toteuttaminen niin johtajan kuin ampujien ja ajomiesten kannalta.

Metsästyksenjohtajan on oltava tietoinen alueensa kiinteiden passipaikkojen, muun muassa vanhojen hirvitornien, turvallisesta kunnosta ja ampumalinjoista. Vuosien saatossa esimerkiksi taimikkoon rakennetun hirvitornin ampuma-ala kapenee loppuen lopulta kokonaan. Lisäksi rakennuksia saattaa nousta ampumasektoriin, jolloin tornin käyttäminen metsästystarkoituksessa ei ole enää mahdollista.

3.2 Koirametsästy

Koirametsästyksessä on useita käytäntöjä. Yhteistä käytännöille kuitenkin on, että metsästyksenjohtaja vastaa myös koirametsästyksen toteutuksesta. Vedetäänkö passit, kun koira päästetään maastoon vai vasta sitten, kun hirvikoiralta odotettu puhdas seison tahaukku on päällä? Käytetäänkö jahdissa ajometsästyksen tapaan kiinteitä passipaikkoja vai selvitetäänkö passit aina tilanteen mukaan?

Metsästyksenjohtajan ja koiranohjaajien välinen yhteydenpito on ensisijaisen tärkeää, jos koirametsästy on niin sanotusti hajautettua eli koiria on seurueen maas-

toissa irti useampia. Käytännön koirametsästyksen toteutuksessa tarvitaan yhteispeliä ja pelisilmää metsästyksenjohtajan, koiramiesten ja koirattomien ampujien välillä. Käytännössä metsästyksenjohtaja ei voi toimia jahdissa koiramiehenä, varsinkaan jos samanaikaisesti metsästetään usealla koiralla.



Metsästyksenjohtajalla ja rivijäsenillä näkyvät seurueen koirien paikkatiedot, jolloin metsästyksen suunnittelu ja viestintä helpottuvat. Lisäksi odotusaika ei muodostu niin pitkäksi kuin pelkästään tulilla istuttaessa.

Koirametsästyksessä on turvallisuusnäkökohtia korostettava. Käytettäessä passipaikkoja, jotka elävät jahdin edetessä, pitää passimiesten olla tietoisia siitä, missä viereinen passipaikka, tai naapuripassi sijaitsee. Tällöin on hyvä muistaa 90 asteen sääntö.

Seurueen jäseniä kannattaa ohjeistaa miettimään mahdollisia hirven tulosuuntia ja turvallisia ampumasektoreita aina passiin saavuttaessa. Hirvi saattaa tulla passiin yllättäen, ja sen jälkeen keskittyminen on ymmärrettävistä syistä aina enemmän tai vähemmän häiriintynyt.

Metsästettäessä hirviä pysäyttävällä koiralla on koiranohjaajan oltava tietoinen mahdollisesti siirtyvän haukun eteen heitetystä passiketjusta, ja haukulle menemisestä on aina sovittava metsästyksenjohtajan kanssa. Haukulle menee aina vain yksi metsästäjä kerrallaan, oli hän sitten koiranohjaaja tai haukulle määrätty passimies. Kaikista tapahtumista ja toimintamalleista on sekä metsästyksenjohtajan, koiranohjaajan että muiden passimiesten oltava kaiken aikaa tietoisia. Kukaan ei saa poistua passipaikaltaan tai siirtyä toiseen paikkaan ilman metsästyksenjohtajan lupaa.

3.3 Kyttäsmetsästy

Kyttäsmetsästyksen pätevät samat säännöt kuin muuhunkin hirvenmetsästyksen. Johtajalla ja muulla

porukalla on hyvä olla selkeä kalenteri tai muistiinpano, jossa näkyvät ajat, jolloin kyttäminen on varsinkin iltaisin mahdollista. Metsästyksenjohtajan on oltava tietoinen kuka, missä ja milloin kyttää hirveä. Kyttäyksen tuloksesta on ilmoitettava viipymättä metsästyksenjohtajalle.

4 Jahdin alkaessa

Syksyn ensimmäinen jahtiaamu on monesti tunnelataukseltaan valtava. Onhan hirvijahti monelle vuoden kohokohta. Metsästyksenjohtajan on kuitenkin syytä ensimmäisenä aamuna pitää riittävän kattava aloituspuhuttelu. Vaikka polte metsälle on kova, on muistettava, että päiviä tulee ja metsään kyllä kerkeää aloituspäivänäkin. Metsästyksenjohtajan on suositeltavaa jakaa jokaiselle ampujalle ja koiramiehelle kirjalliset turvallisuusohjeet, sekä kertoa selkeästi, miten jahtia aletaan toteuttaa, minkälaisia eläimiä ammutaan, mitä ennakkotietoja on saatavilla alueen hirvikannasta ja minkälaisia suosituksia hirvenmetsästykseseen on annettu.

Metsästyksenjohtajalla on oikeus tarkastaa voimassa olevat riistanhoitomaksu sekä ampumakoe. Sen sijaan ampuma-aseen hallussapitoluvan esittämistä metsästyksenjohtaja ei voi vaatia. Jokainen vastaa kuitenkin itse omien asiakirjojensa lainvoimaisuudesta ja voimassaolosta. Metsästyksenjohtajan on syytä muistuttaa ja huolehtia siitä, että jokaisella jahtiin osallistuvalla on asetusten mukaiset turvavaatteet päällä.

Metsästyksenjohtaja tuntee oman porukkansa, mutta mahdollisten uusien jäsenten kanssa on hyvä keskustella leppoisassa hengessä oman porukan menettelmistä. Heiltä voi kysyä metsästystaustoista ja tarvittaessa ohjeistaa uusia jäseniä esimerkiksi ampumaharjoittelun suhteen. Asia koskee enimmäkseen nuoria, mutta myös vanhemmalla iällä hirvenpyynnin aloittaneita, joilla ei välttämättä ole kokemuksia rihlatuista luotiaseista armeijasta pääsemisen jälkeen.

Metsästyksenjohtajan on oltava tietoinen myös mahdollisista muutoksista metsästysvuokrasopimuksissa. Muutoksista on ehdottomasti tiedotettava metsästysseurueelle riittävän hyvin. Metsästyksenjohtaja voi näyttää aloituspäivän aamuna seurueelleen kartan, johon hirvenmetsästykseseen vuokraamattomat alueet on selvästi merkattu. Metsästyksenjohtajan on hyvä mainita, että seuran metsästysalueen voi jokainen Oma riistaan rekisteröitynyt jäsen tarkastaa Oma riista -palvelusta. Ennen jahdin alkamista on hyvä käydä läpi myös koirapantaohjelmien ja vhf-puhelinten käyttöön liittyvät asiat.



Useimpien seurojen alueilla on metsästysrajoituksia. On suositeltavaa, että jokaisella metsästäjällä on jonkinlainen kartta, jossa rajoitukset näkyvät. Tänä päivänä ne voi näppärästi merkitä myös esimerkiksi älypuhelimien karttaohjelmaan.

Tulevina jahtiaamuina ei tarvitse pitää kaikenkattavaa aloituspuhuttelua, mutta päivän metsästykseseen liittyvät asiat tulee käydä läpi joka aamu. Johtajan on mahdollista antaa tässä vaiheessa palautetta edellisen jahtipäivän tapahtumista koko porukalle. Lisäksi on syytä muistuttaa turvallisuudesta aina kun mahdollista.

4.1 Laukauksen jälkeen

Ampuja ilmoittaa laukauksen jälkeen johtajalle sovitun käytännön mukaisesti ampumatilanteesta. Seurue metsästyksessä on usein syytä ilmoittaa tapahtuneesta mahdollisimman pian. Riippuen metsästyksen luonteesta, ampuja voi mahdollisesti käydä tarkastamassa tilanteen metsästyksenjohtajan luvalla. Jos on oltu passiketjussa, ampuja varmistaa myös että naapuripassit ovat tietoisia siitä, että metsästäjä poistuu passipaikaltaan. Jos kaikki on mennyt hyvin, voidaan aloittaa saaliin käsittely tai jatkaa metsästystä sovittujen käytäntöjen mukaan.

Hirvenmetsästyksessä sattuu joskus myös hirven haavoittumisia. Metsästyksenjohtaja päättää tällöin aina jatkotoimenpiteistä. Lähtökohtaisesti hirveen osuu aina, kun sitä kohti ammutaan. Ammuttua hirveä on syytä jäljittää (jäljen vieressä) korkeintaan 200–300 metriä. Ellei hirveä tähän mennessä ole löytynyt, hirven on syytä antaa rauhoittua. Tänä aikana metsästyksenjohtaja haastattelee ampujan ja mielellään dokumentoi haavoittumisen alustavasti sekä päättää tilanteeseen sopivista toimenpiteistä. Toimenpiteisiin vaikuttaa muun muassa tieto mahdollisen osuman sijainnista tai siitä, onko hirvellä koira perässä. Haavoitettu hirvi menee usein makuulle ja noin kahden tunnin päästä sen voi jälkikoiran avulla käydä lopettamassa.



Runsas veri laikuittain lumella lupaa hyvää. Kuvan tapauksessa hirveä ei tarvinnut lähteä jäljittämään, vaan se löytyi kuolleena alle sadan metrin etäisyydeltä ampumapaikalta.

Haavoittuneen eläimen poistuttua vieraille metsästysalueelle on metsästyksenjohtajan ilmoitettava siitä viipymättä alueen metsästoikeuden haltijalle. Johtajalla tulee olla naapuriseurojen metsästyksenjohtajien puhelinnumerot. Todennäköisesti heillä on jahtipäivä samaan aikaan kuin oman alueen porukallakin, joten johtaja saadaan puhelimitse kiinni ja haavakkojahti voidaan aloittaa hyvässä yhteisymmärryksessä seuruiden kesken. Haavoittuneen hirven metsästä pois saaminen ylittää tärkeysjärjestyksessä muut metsästystapahtumat. Vasta haavoittuneen hirven lopettamisen jälkeen on aika selvittää, kenelle hirvi kuuluu.

Lakisääteisesti metsästoikeuden haltijalle tulee ilmoittaa ensisijaisesti ja tämä on käytännön haavakkojahdin kannalta myös toivottavin ja tulosta tuottavin vaihtoehto. Lain mukaan toinen vaihtoehto on soittaa vieraan alueen maanomistajalle, jos metsästoikeuden haltijaa ei tavoiteta. Jos edellä mainittuja ei tavoiteta, tulee metsästyksenjohtajan ilmoittaa asiasta poliisille. Lähtökohtaisesti haavoittuneen hirven karsimusten lopettaminen onnistuu kuitenkin aina parhaiten, kun toimitaan maastot paremmin tuntevan metsästoiseurueen kanssa yhteistyössä.

4.2 Saalisilmoitukset, havaintoilmoitus ja muut johtajan "paperityöt"

Saalis- ja havaintoilmoitukset tehdään sähköisessä Oma riista -palvelussa. Metsästyksenjohtaja voi ohjeistaa jäsenet kirjaamaan tekemänsä havainnot ja kaatamansa hirvet Oma riista -palveluun, josta metsästyksenjohtaja tai seuran yhteyshenkilö voivat hyväksyä merkinnät eteenpäin. Oma riista -palvelu välittää tutkimustiedon perille nykyajan vaatimuksien edellyttämällä nopeudella.

Ohjeita Oma riista -palvelun käyttöön löydät osoitteesta: <https://riista.fi/riistahallinto/sahkoinen-asiointi/> tai <https://koulutus.riista.fi/kurssikategoria/oma-riista-fi/>.

Jos metsästyksessä saadaan saaliiksi ihmisravinnoksi kelpaamattomia hirviä, ilmoittaa metsästyksenjohtaja niistä pyyntiluvan saajalle, joka hakee uutta pyyntilupaa. Uuden pyyntiluvan saannin edellytyksenä on, että hirven pilaantuminen ei johdu pyyntiluvan saajasta esim. aikaisemmin haavoitettu hirvi.

4.3 Hirvikantojen verotus metsästyksenjohtajan näkökulmasta

Metsästyksenjohtajan vastuu alueen hirvikannan oikeasta verotuksesta on suuri, vaikka yksilötasolla päätöksen saaliin valikoinnista tekeekin aina viime kädessä ampuja. Verotussuunnitelmien ja metsästys-suositusten vähätteleminen ei edesauta hyvää hirvikannan hoitoa, vaan suositukset tulee ottaa metsästyksen suunnittelussa huomioon ja viestiä koko porukalle. Hirvikannan oikeaoppinen verotus on kiinni asenteesta ja näihin asenteisiin metsästyksenjohtaja voi vaikuttaa. Tarpeettomat rangaistukset eivät kuitenkaan kuulu hirvenmetsästyksen, vaan jahtisuunnitelma on voitava toteuttaa hyvässä yhteisymmärryksessä johtajan ja muun porukan välillä.

Verotussuunnittelu ei kuitenkaan rajoitu omaan metsästoiseurueeseen eikä edes esimerkiksi omaan riistanhoitoyhdistykseen, vaan metsästyksenjohtajan tulee ymmärtää hirvikannan hoitoon liittyvä laajempi kokonaisuus. Naapuriseuruiden johtajien on syytä kokoontua ennen jahdin aloittamista ja miettiä yleisiä linjauksia alueidensa hirvien verotukseen. Johtajan on oltava verotussuosituksista paremmin perillä kuin keskivertohirvestäjän, ja kyettävä tarvittaessa perustelemaan seurueen jäsenille tekemiään päätöksiä ammuttavien eläinten suhteen.

Suosituksen noudattamista ei edesauta metsästyksenjohtajan tietämättömyys suositusten taustoista. Jos alueella järjestetään koulutustilaisuuksia verotussuosituksista ja hirvikannan hoidosta, voi osallistumista suositella varauksetta kaikille metsästyksenjohtajille.

Lopuksi on hyvä muistaa, että hirvenmetsästys ei saa olla liian vakavaa eikä missään tapauksessa ole etuoikeutettu luonnon virkistyskäyttömuoto. Metsästyksenjohtajan on syytä korostaa, että metsässä on tilaa niin marjastajille, pienriistanmetsästäjille kuin hirvenpyytäjillekin.

Kirjallisuutta

Metsästyslaki
Metsästysasetus

Valokuvat

Ohto Salo
Sami Tossavainen
Raimo Kaikkonen

Kirjoittajat



Sami Tossavainen,
Suomen riistakeskus
sami.tossavainen@riista.fi



Ohto Salo,
Suomen riistakeskus
ohto.salo@riista.fi